

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Projektu līdzfinansē REACT-EU finansējums pandēmijas krīzes seku mazināšanai

Apstiprināts

Izglītības un zinātnes ministrijā
2023.gada 19.jūnijā
Rīkojuma Nr. 1-2e/23/181

Latvijas Republikas
Izglītības un zinātnes ministrija
Eiropas Savienības fondu vadībā iesaistītā atbildīgā iestāde

Vienas vienības izmaksu standarta likmju aprēķina un piemērošanas metodika darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.3.specifiskā atbalsta mērķa „Attīstīt NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā” un 14.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Atvēršanas pasākumi izglītības nozarē” 14.1.1.2. pasākuma “Atbalsts NEET jauniešiem” īstenošanai

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Projektu līdzfinansē REACT-EU finansējums pandēmijas krīzes seku mazināšanai

I. Vispārīgie jautājumi

1. Metodikas mērķis ir noteikt vienas vienības izmaksu standarta likmju aprēķinu, pamatot vienas vienības izmaksu standarta likmju piemērošanu un noteikt prasības sasniegto rādītāju pamatojošajai dokumentācijai un maksājumu nosacījumus darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.3. specifiskā atbalsta mērķa „Attīstīt NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā” un 14.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi izglītības nozarē” 14.1.1.2. pasākuma “Atbalsts NEET jauniešiem” projekta Nr.8.3.3.0/15/1/001 “PROTI un DARI!” (turpmāk – 8.3.3.SAM projekts) ietvaros.
2. Metodika nosaka divu veidu vienas vienības izmaksu standarta likmes:
 - 2.1. vienas vienības izmaksas standarta likme par viena mērķa grupas jaunieša iesaisti 8.3.3.SAM projektā;
 - 2.2. vienas vienības izmaksas standarta likme par viena mērķa grupas jaunieša dalību individuālajā pasākuma programmā mēnesī.
3. Metodika piemērojama pašvaldībām vai to apvienībām, kuras ar Jaunatnes starptautisko programmu aģentūru (turpmāk – aģentūra) ir noslēgušas “Līgumu par sadarbību Eiropas Savienības fondu darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.3.specifiskā atbalsta mērķa “Attīstīt NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā” un 14.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi izglītības nozarē” 14.1.1.2. pasākuma “Atbalsts NEET jauniešiem” projekta “PROTI un DARI!” īstenošanā” (turpmāk – sadarbības līgums) Ministru kabineta 2015.gada 7.jūlija noteikumos Nr.385 „Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.3. specifiskā atbalsta mērķa “Attīstīt NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā” un 14.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi izglītības nozarē” 14.1.1.2. pasākuma “Atbalsts NEET jauniešiem” īstenošanas noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi) noteiktajā kārtībā.

II. Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķina vispārējie principi

4. Šīs metodikas 2.1 un 2.2.apakšpunktā noteikto vienas vienības izmaksu standarta likmju aprēķins balstīts uz šādiem principiem:
 - 4.1. tas ir iepriekš **noteikts**: vienas vienības izmaksu standarta likmju piemērošanas nosacījumi ir noteikti MK noteikumos;
 - 4.2. tas ir **taisnīgs**: vienas vienības izmaksu standarta likmju aprēķins balstās uz pamatotu, MK noteikumiem atbilstošu informāciju un datiem un vienības izmaksu standarta likmes nepārsniedz normatīvajos aktos noteikto likmju, kā arī Eiropas Komisijas izmantoto likmju apmēru līdzīgām darbībām Eiropas Savienības programmās “Jaunatne darbībā” un “Erasmus +”;
 - 4.3. tas ir **pierādāms**: vienas vienības izmaksu standarta likmju aprēķins ir pamatots ar šīs metodikas 5. un 13.punktā minētajiem normatīvajiem aktiem un informācijas avotiem;
 - 4.4. tas ir **objektīvs**: MK noteikumos norādīto 8.3.3.SAM projektu īsteno viens Eiropas Sociālā fonda finansējuma saņēmējs – aģentūra, kas, slēdzot sadarbības līgumus ar pašvaldībām vai pašvaldību apvienībām, vienas vienības izmaksu standarta likmes piemēros vienādi visām 8.3.3.SAM projektā iesaistītajām pašvaldībām vai to

apvienībām.

III. Vienas vienības izmaksas standarta likmes par viena mērķa grupas jaunieša iesaisti 8.3.3.SAM projektā apmērs, iznākuma pamatojošie dokumenti un maksājumu nosacījumi

5. Vienas vienības izmaksas standarta likmes par viena mērķa grupas jaunieša iesaisti **8.3.3.SAM projektā** aprēķināšanā ir izmantoti šādi normatīvie akti un informācijas avoti:
 - 5.1. Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (turpmāk – Eiropas Parlamenta un Padomes regula Nr. 1303/2013)¹;
 - 5.2. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/2221 (2020. gada 23. decembris), ar ko Regulu (ES) Nr. 1303/2013 groza attiecībā uz papildu resursiem un īstenošanas kārtību, lai palīdzētu veicināt ar Covid-19 pandēmiju un tās sociālajām sekām saistītās krīzes seku pārvarēšanu un sagatavoties zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai (REACT-EU) (turpmāk – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/2221)²
 - 5.3. Ministru kabineta 2022. gada 26. aprīļa noteikumi Nr. 262 “Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs, amatu klasifikācijas un amatu apraksta izstrādāšanas kārtība”³ (turpmāk – MK noteikumi Nr. 262);
 - 5.4. Valsts kancelejas atlīdzības sistēmas reformas ietvaros izstrādātās jaunās mēnešalgu skalas (*izteiktas euro*), t.sk. pa mēnešalgu grupām valsts un pašvaldību institūcijās nodarbinātajiem ierēdņiem un darbiniekiem (atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3. pielikumam)⁴ (turpmāk - Amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums);
 - 5.5. Finanšu ministrijas vadlīnijas Nr. 2.8. “Vadlīnijas par vienkāršoto izmaksu izmantošanas iespējām un to piemērošana ES fondu 2014.-2020. gada plānošanas periodā”⁵
 - 5.6. biedrības “Latvijas Pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienība” atzinums par mērķa grupas jauniešu profilēšanas un individuālās pasākumu programmas izstrādes ilgumu.
6. Mērķa grupas jaunieša iesaiste 8.3.3.SAM projektā iekļauj:
 - 6.1. jaunieša uzrunāšanu un konsultēšanu:
 - 6.1.1. sākotnējo mērķa grupas jaunieša motivēšanu iesaistīties 8.3.3.SAM projektā un individuālās pasākumu programmas īstenošanā;
 - 6.1.2. informācijas sniegšanu mērķa grupas jauniešiem par dalību 8.3.3.SAM projektā;
 - 6.1.3. jaunieša atbilstības 8.3.3.SAM projekta mērķa grupai pārbaudi;
 - 6.2. jaunieša profilēšanu un konsultēšanu:

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:02013R1303-20190511>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32020R2221>

³ <https://likumi.lv/ta/id/332122>.

⁴ <https://www.mk.gov.lv/lv/amatu-klasifikācijas-process>.

⁵ Nr. 2.8. Vadlīnijas par vienkāršoto izmaksu izmantošanas iespējām un to piemērošana ES fondu 2014.-2020. gada plānošanas periodā. https://www.esfondi.lv/upload/Vadlinijas/vadlinijas_vienkarsotas_izmaksas.pdf

- 6.2.1. individuālu mērķa grupas jaunieša profilēšanu, veicot mērķa grupas jaunieša situācijas sākotnējo izpēti, kas ietver jaunieša izglītības, nodarbinātības, līdzšinējās sabiedriskās darbības pieredzes, interešu un prasmju attīstības vajadzību apzināšanu, kā arī ierobežojošo un citu faktoru identificēšanu⁶;
 - 6.2.2. mērķa grupas jaunieša profilēšanas rezultātu analīzi un konsultēšanu;
 - 6.3. jaunieša individuālās pasākumu programmas⁷ izstrādi vai mērķa grupas jaunieša karjeras konsultāciju (individuālās pasākumu programmas izstrāde un karjeras konsultācijas sniegtā atbalsta apjomā pēc ilguma ir ekvivalentas)⁸:
 - 6.3.1. individuālās pasākumu programmas izstrādi⁹, ņemot vērā profilēšanas rezultātus;
 - 6.3.2. vienošanās ar mērķa grupas jauniešu¹⁰ par dalību individuālās pasākumu programmas īstenošanā 8.3.3.SAM projekta ietvaros sagatavošanu un abpusēju parakstīšanu;
 - 6.3.3. mērķa grupas jaunieša karjeras konsultācija virzībai uz Jauniešu garantijas ietvaros īstenojamiem pasākumiem¹¹ vai Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk – NVA) īstenojamiem aktīvajiem nodarbinātības vai preventīvajiem bezdarba samazināšanas pasākumiem, ja jauniešs pēc profilēšanas un konsultācijām ar programmas vadītāju ir gatavs nekavējoties tajos iesaistīties.
7. Saskaņā ar šīs metodikas 6.3.apakšpunktu individuālā pasākumu programma ir atbilstoši aģentūras sagatavotajām “Metodoloģiskajām vadlīnijām darbam ar mērķa grupas jauniešiem projektā „PROTI un DARI!”” (turpmāk – metodoloģiskās vadlīnijas) izstrādāts pasākumu kopums, kas piemērots konkrētajam mērķa grupas jauniešim, ir balstīts uz šīs metodikas 6.2.apakšpunktā aprakstītās profilēšanas rezultātiem un ir vērstas uz mērķa grupas jaunieša prasmju attīstību, lai sekmētu šī jaunieša iesaisti izglītībā, tai skaitā aroda apgūvē pie amata meistara, nodarbinātībā, Jauniešu garantijas ietvaros īstenojamajos pasākumos vai NVA īstenojamajos aktīvajos nodarbinātības vai preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos, kā arī nevalstisko organizāciju (turpmāk – NVO) vai jauniešu centru darbībā. Individuālo pasākumu programmu izstrādā mērķa grupas jaunieša profilēšanā iesaistītais programmas vadītājs nepieciešamības gadījumā sadarbojoties ar attiecīgās jomas speciālistiem (psihologu, karjeras konsultantu u.c., izņemot ārstniecības personālu). Individuālās pasākumu programmas sākotnējais ilgums tiek noteikts atbilstoši mērķa grupas jauniešu sākotnējam dalījumam atbalsta grupās pēc iesaistes ilguma¹² (atbilstoši kritēriju un apakškritēriju kopumam – 2, 4 vai 6 mēneši) (skat. šīs metodikas pielikumu Nr.4). Ņemot vērā katra konkrētā mērķa grupas

⁶ Mērķa grupas jaunieša profilēšana tiek veikta atbilstoši metodoloģiskajām vadlīnijām ((5.nodaļa 28-36.lpp)).

⁷ Mērķa grupas jauniešu individuālās pasākumu programmas izstrāde tiek veikta atbilstoši metodoloģiskajās vadlīnijās izklāstītajiem nosacījumiem ((6.nodaļa 37-49.lpp)).

⁸ Vienlīdz ilgs laiks (vismaz 9 stundas) ir jānodrošina: a) jaunieša pamata profilēšanai, padziļinātajai profilēšanai un individuālās pasākumu programmas izstrādei un b) pamata profilēšanai un karjeras konsultācijai.

⁹ 8.3.3.SAM projektu īsteno aģentūra sadarbībā ar pašvaldībām, kuras 8.3.3.SAM projekta īstenošanā, īpaši individuālo pasākumu programmu sagatavošanā ir iesaistīti biedrības, nodibinājumus (īpaši, jauniešu organizācijas) un citas institūcijas (piemēram, jauniešu centrus, darba devēju organizācijas, probācijas dienestu, policiju, izglītības iestādes, sporta iestādes, uzņēmumus, nozaru asociācijas u.c.), kas veic darbu ar jaunatni.

¹⁰ Ja mērķa grupas jauniešs ir nepilngadīgs vai atzīts par personu ar ierobežotu rīcības spēju, vienošanos par mērķa grupas jaunieša dalību 8.3.3.SAM projektā paraksta arī mērķa grupas jaunieša likumīgais pārstāvis (vecāks, aizbildnis vai aizgādnis).

¹¹ Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 7.2.1.specifiskā atbalsta mērķa „Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībā neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības iegūvi Jauniešu garantijas ietvaros” pasākumi „Aktīvās darba tirgus politikas pasākumu īstenošana jauniešu bezdarbnieku nodarbinātības veicināšanai” un „Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros”

¹² Mērķa grupas jauniešu sākotnējais iedalījums atbalsta grupās pēc iesaistes ilguma plašāk aprakstīts metodoloģisko vadlīniju ((5.3.apakšnodaļā 32-33.lpp)).

jaunieša situāciju, un ievērojot nosacījumu, ka jānodrošina, ka mērķa grupas jaunieši pēc iespējas ātrāk tiek virzīti uz iesaisti izglītībā, tai skaitā aroda apgūvē pie amata meistara, Jauniešu garantijas ietvaros īstenotajos pasākumos vai NVA īstenotajos aktīvajos nodarbinātības vai preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos vai nodarbinātībā, kā arī NVO vai jauniešu centru darbībā, programmas vadītājs sākotnēji ir tiesīgs noteikt īsāku vai garāku individuālās pasākumu programmas īstenošanas termiņu nekā norādīts sākotnējā atbalsta grupu dalījumā. Pēc sākotnēji noteiktās individuālās pasākumu programmas beigām programmas vadītājs sadarbībā ar mērķa grupas jaunieša mentoru un, ja nepieciešams, speciālistiem, veic individuālās pasākumu programmas progresu izvērtējumu un lemj par nepieciešamību pagarināt individuālo pasākumu programmu saskaņā ar sadarbības līgumā noteikto kārtību (kopējais individuālās pasākumu programmas ilgums nedrīkst pārsniegt 9 mēnešus, sniedzot atbalstu mērķa grupas jauniešiem, vismaz 48 stundas mēnesī)¹³.

8. Vienas vienības izmaksu standarta likme par viena mērķa grupas jaunieša iesaisti 8.3.3.SAM projektā apmērs ir 104,40 *euro*¹⁴.
9. Kopējo attiecināmo izmaksu apmēru pašvaldībai vai pašvaldību apvienībai par mērķa grupas jauniešu iesaisti 8.3.3.SAM projektā aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$K = V_1 * D$$

- K** – attiecināmo izmaksu apmērs par mērķa grupas jauniešu iesaisti 8.3.3.SAM projektā;
V₁ – vienas vienības izmaksu standarta likme par viena mērķa grupas jaunieša iesaisti 8.3.3.SAM projektā apmērs, kas norādīts šīs metodikas 8.punktā;
D – mērķa grupas jauniešu skaits, kas iesaistīti 8.3.3.SAM projektā.

10. Lai noteiktu attiecināmo izmaksu apjomu par jauniešu iesaisti 8.3.3.SAM projektā, iesaistītā pašvaldība vai pašvaldību apvienība sadarbības līgumā noteiktajā termiņā iesniedz aģentūrai pārskatu par 8.3.3.SAM projektā iesaistītajiem mērķa grupas jauniešiem, pievienojot šādu faktiski notikušo darbību un sasniegto rezultātu pamatojošo dokumentu kopijas:
 - 10.1. “Jaunieša iesniegumu” (pielikums Nr.3), ar ko viņš apliecinājis atbilstību 8.3.3.SAM projekta mērķa grupai;
 - 10.2. “Mērķa grupas jaunieša profilēšanas veidlapu” (pielikums Nr.4);
 - 10.3. šīs metodikas 10.3.1.apakšpunktā minētos dokumentus (attiecināms, ja jaunieši turpina iesaistīties 8.3.3.SAM projektā) vai 10.3.2.apakšpunktā minēto dokumentu (attiecināms, ja jaunieši tiek virzīti uz Jauniešu garantijas ietvaros īstenotajiem pasākumiem vai NVA īstenotajiem aktīvajiem nodarbinātības vai preventīvajiem bezdarba samazināšanas pasākumiem):
 - 10.3.1. “Mērķa grupas jaunieša individuālo pasākumu programmu” (pielikums Nr.5 un ar mērķa grupas jauniešu¹⁵ parakstītu “Vienošanās ar mērķa grupas jauniešu par dalību individuālās pasākumu programmas īstenošanā” (pielikums Nr.6);
 - 10.3.2. “Noslēguma ziņojumu par mērķa grupas jauniešu iesaisti Jauniešu

¹³ Individuālās pasākumu programmas minimālais ilgums mēnesī noteikts, ievērojot Lielbritānijas pieredzi darbā ar jauniešiem, kas nestrādā, nemācās un neapgūst arodu „Hull NEET Community Engagement Programme” programmā. Aprēķinos tiek pieņemts, ka atbalsta apjoms mēnesī ir vismaz 48 stundas (vidēji 12 stundas/nedēļā x 4 nedēļas).

¹⁴ Vienas vienības izmaksas standarta likmes detalizēts aprēķina pamatojums 1.pielikumā.

¹⁵ Ja mērķa grupas jaunieši ir nepilngadīgi vai atzīti par personu ar ierobežotu rīcībspēju, vienošanos par mērķa grupas jauniešu dalību 8.3.3.SAM projektā paraksta arī mērķa grupas jauniešu likumiskais pārstāvis (vecāks, aizbildnis vai aizgādņš).

garantijas ietvaros īstenotajos pasākumos/ Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) aktīvajos nodarbinātības vai preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos” (pielikums Nr.7).

11. Aģentūra 25 darba dienu laikā no pārskata saņemšanas dienas (ja nav nepieciešami precizējumi vai papildu dokumentācija no pašvaldības vai pašvaldību apvienības) pārbauda, vai pašvaldība vai pašvaldību apvienība iesniegusi visus šīs metodikas 10.punktā minētos, mērķa grupas jauniešu situācijai atbilstošos dokumentus un:
 - 11.1. pārliecinās par 8.3.3.SAM projektā iesaistīto jauniešu atbilstību MK noteikumos definētajai mērķa grupai;
 - 11.2. izvērtē iesniegto dokumentu un veikto darbību atbilstību šādiem kvalitātes kritērijiem:
 - 11.2.1. mērķa grupas jaunieša izstrādātā individuālā pasākumu programma atbilst 8.3.3.SAM projekta mērķim;
 - 11.2.2. katram mērķa grupas jauniešim veiktais sākotnējais dalījums atbalsta grupās pēc iesaistes ilguma¹⁶ veikts saskaņā ar profilēšanas rezultātiem un jaunieša vajadzībām;
 - 11.2.3. mērķa grupas jaunieša individuālajā pasākumu programmā:
 - 11.2.3.1. ir skaidri definētas risināmās problēmas pa UNESCO mācīšanās pīlāriem;¹⁷
 - 11.2.3.2. precīzi formulēti izvirzītie mērķi atbilstoši risināmajai problēmai;
 - 11.2.3.3. ir skaidri definētas plānotās aktivitātes atbilstoši izvirzītajam mērķim;
 - 11.2.3.4. katrai plānotajai aktivitātei ir norādīti konkrēti īstenošanas termiņi un plānotais ilgums stundās, ir saprotams, kad tiks sasniegti plānotais rezultāts;
 - 11.2.3.5. ir precīzi definēts plānotais rezultāts;
 - 11.2.3.6. plānotās aktivitātes ir pieejamas konkrētās pašvaldības ietvaros vai sadarbības rezultātā ar citām pašvaldībām, plānotās aktivitātes mērķa grupas jauniešiem ir reāli sasniedzamas, nodrošināmas.
12. Ja aģentūra gūst pārliecību, ka pašvaldība vai pašvaldību apvienība ir iesniegusi šīs metodikas 10.punktā noteiktajam atbilstošus dokumentus, aģentūra piecu darba dienu laikā no pārskata apstiprināšanas dienas veic maksājumu 8.3.3.SAM projektā iesaistītajai pašvaldībai vai pašvaldību apvienībai saskaņā ar šīs metodikas 9.punktā norādīto formulu.

Piemērs: pašvaldība 8.3.3.SAM projekta ietvaros ir strādājusi ar 12 mērķa grupas jauniešiem, no tiem desmit mērķa grupas jauniešiem ir veikta profilēšana, izstrādātas individuālās pasākumu programmas un ar šiem mērķa grupas jauniešiem noslēgta vienošanās par dalību individuālās pasākumu programmas īstenošanā. Par minētajiem desmit jauniešiem iesniegti visi šīs metodikas 10.punktā minētie dokumenti.

Savukārt divi mērķa grupas jaunieši ir noprofilēti, taču tie atteikušies slēgt vienošanos par

¹⁶ Mērķa grupas jaunieša individuālās pasākumu programmas minimālais ilgums ir viens mēnesis, saņemot atbalstu vismaz 48 stundas, un maksimālais ilgums ir 9 mēneši, saņemot atbalstu vismaz 432 stundas (t.i., 48 stundas * 9 mēneši).

¹⁷ Mācīšanās ir zelts. UNESCO starptautiskās komisijas ziņojums par izglītību 21.gs. Latvijas UNESCO Nacionālā komiteja, R.:2001; *The Four Pillars of Learning*. Pieejams: <http://www.unesco.org/new/en/education/networks/global-networks/aspnet/about-us/strategy/the-four-pillars-of-learning/>

dalību individuālās pasākumu programmas īstenošanā un/vai iesaistīties Jauniešu garantijas ietvaros īstenotajos pasākumos, vai NVA īstenotajos aktīvajos nodarbinātības vai preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos. Pašvaldība nevar sniegt visus nepieciešamos šīs metodikas 10.punktā minētos dokumentus, līdz ar to pašvaldība nevar saņemt attiecināmās izmaksas par šo divu jauniešu profilēšanu un individuālo pasākumu programmu izstrādi.

Izvērtējot pašvaldības iesniegtos dokumentus par iepriekš minētajiem desmit mērķa grupas jauniešiem, par kuriem ir iesniegti visi šīs metodikas 10.punktā minētie dokumenti, aģentūra secina, ka desmit jaunieši atbilst mērķa grupai un tiem ir veikta profilēšana, izstrādātas individuālās pasākumu programmas un ar šiem mērķa grupas jauniešiem noslēgta vienošanās par dalību individuālās pasākumu programmas īstenošanā.

Kopējo attiecināmo izmaksu apmēru pašvaldībai par mērķa grupas jauniešu iesaisti 8.3.3.SAM projektā aprēķina šādi:

$$10 \text{ mērķa grupas jaunieši} \times 104,40 \text{ euro} = 1044,00 \text{ euro}$$

IV. Vienas vienības izmaksas standarta likmes par viena mērķa grupas jaunieša dalību individuālajā pasākumu programmā mēnesī apmērs, rezultātu pamatojošie dokumenti un maksājumu nosacījumi

13. Vienas vienības izmaksas standarta likmes par viena mērķa grupas jaunieša dalību individuālajā pasākumu programmā mēnesī aprēķināšanā ir izmantoti šādi normatīvie akti un informācijas avoti:
 - 13.1. Eiropas Parlamenta un Padomes regula Nr. 1303/2013¹⁸;
 - 13.2. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/2221¹⁹
 - 13.3. Eiropas Komisijas vadlīnijas „*Youth in Action*” *Programme Guide 2012*²⁰, „*Youth in Action*” *Programme Guide 2013*²¹, „*Erasmus+*” *Programme Guide 2014*²²;
 - 13.4. MK noteikumi Nr.262;
 - 13.5. Amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums;
 - 13.6. „National Foundation for Educational Research” pētījums „*Approaches to supporting young people not in education, employment or training – a review*”²³;
 - 13.7. Eiropas Sociālā Fonda grantu shēmas „*Hull NEET Community Engagement Programme*”²⁴ apraksts.

14. Vienas vienības izmaksas standarta likme par viena mērķa grupas jaunieša dalību individuālajā pasākumu programmā mēnesī ir **409,80 euro**²⁵.

15. Kopējo attiecināmo izmaksu apmēru pašvaldībai vai to apvienībai par mērķa grupas jauniešu dalību individuālajā pasākumu programmā aprēķina, izmantojot šādu formulu:

¹⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:02013R1303-20190511>

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32020R2221>

²⁰ http://ec.europa.eu/youth/tools/documents/programme-guide-2012_en.pdf

²¹ http://jaunatne.gov.lv/sites/default/files/web/Jaunatne_darbiba/2013/programme_guide_2013.pdf

²² http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/documents/erasmus-plus-programme-guide_en.pdf

²³ <https://www.nfer.ac.uk/publications/RSRN01/RSRN01.pdf>

²⁴ *Lielbritānijas pieredze darbā ar jauniešiem, kas nestrādā, nemācās un neapgūst arodu „Hull NEET Community Engagement Programme” programmā.*

²⁵ Vienas vienības izmaksas standarta likmes detalizēts aprēķina pamatojums 2.pielikumā.

$$P = V * \sum_i^n m_i$$

- P** – attiecināmo izmaksu apmērs par mērķa grupas jauniešu dalību individuālajā pasākumu programmā;
- V** – vienas vienības izmaksu standarta likmes apmērs par viena mērķa grupas jaunieša dalību individuālajā pasākumu programmā mēnesī, kas norādīts šīs metodikas 14.punktā;
- i** – 8.3.3.SAM projektā iesaistīto mērķa grupas jauniešu variāte ($i = 1, 2, \dots, n$; n – 8.3.3.SAM projektā iesaistīto mērķa grupas jauniešu skaits, kuri īstenojuši individuālo pasākumu programmu);
- m_i** – mēnešu skaits, kuros īstenoja 8.3.3.SAM projektā iesaistītā mērķa grupas jaunieša individuālā pasākumu programma.

16. Vienlaikus ar šīs metodikas 12.punktā minēto maksājumu aģentūra veic arī avansa maksājumu pašvaldībai vai pašvaldību apvienībai iesaistīto mērķa grupas jauniešu individuālo pasākumu programmu īstenošanai 80 procentu apmērā no kopējām plānotajām izmaksām par attiecīgo mērķa grupas jauniešu dalību individuālajā pasākumu programmā saskaņā ar šādu formulu:

$$A = 0,8 * V * \sum_i^n m_i$$

- A** – avansa maksājuma apmērs;
- V** – vienas vienības izmaksu standarta likmes apmērs par viena mērķa grupas jaunieša dalību individuālajā pasākumu programmā mēnesī;
- i** – 8.3.3.SAM projektā iesaistīto mērķa grupas jauniešu variāte ($i = 1, 2, \dots, n$; n – 8.3.3.SAM projektā iesaistīto mērķa grupas jauniešu skaits individuālās pasākumu programmas īstenošanai);
- m_i** – mēnešu skaits, cik ilgi plānots īstenot katra 8.3.3.SAM projektā iesaistītā mērķa grupas jaunieša individuālo pasākumu programmu.

Piemērs: pašvaldība 8.3.3.SAM projekta ietvaros ir iesaistījusi četrus mērķa grupas jauniešus, paredzot tiem individuālo pasākumu programmu īstenošanu šādā apjomā:

1. jauniešs – četrus mēnešus;
2. jauniešs – četrus mēnešus;
3. jauniešs – divus mēnešus;
4. jauniešs – sešus mēnešus.

Kopējo avansa maksājuma apmēru pašvaldībai par šo mērķa grupas jauniešu individuālo pasākumu programmu īstenošanu aprēķina šādi:

$$P = 0,8 * 409,80 \text{ euro} * (4 + 4 + 2 + 6) \text{ mēn.} = 5\,245,44 \text{ euro}$$

17. Lai noteiktu attiecināmo izmaksu apjomu par īstenoto individuālo pasākumu programmu mērķa grupas jauniešiem, 8.3.3.SAM projektā iesaistītā pašvaldība vai pašvaldību apvienība sadarbības līgumā noteiktajā termiņā iesniedz aģentūrai pārskatu par īstenojamajām individuālajām pasākumu programmām mērķa grupas jauniešiem, pievienojot šādu faktiski notikušo darbību un sasniegto rezultātu pamatojošo dokumentu kopijas:

17.1. “Individuālās pasākumu programmas īstenošanas progresu izvērtējumu” (pielikums Nr.8);

17.2. “Parakstu lapas mērķa grupas jauniešiem par dalību individuālajā

pasākumu programmā” (pielikums Nr.9);

17.3. “Noslēguma ziņojumu par individuālās pasākumu programmas ietekmi uz mērķa grupas jauniešu” (pielikums Nr.10) (ja mērķa grupas jaunieši ir beidzis dalību 8.3.3.SAM projektā);

17.4. grozījumus “Mērķa grupas jauniešu individuālajā pasākumu programmā” (pielikums Nr.5) (ja attiecināms);

17.5. grozījumus “Vienošanās ar mērķa grupas jauniešu par dalību individuālās pasākumu programmas īstenošanā” (pielikums Nr.6) (ja attiecināms).

18. Nosacījumi individuālās pasākumu programmas pagarināšanai:

18.1. ja tiek konstatēts, ka sākotnēji izstrādātā individuālā pasākumu programma ir bijusi pārāk optimistiska un ir nepieciešama papildu speciālistu un konsultāciju piesaiste vai arī citi atbalsta pasākumi;

18.2. ja jauniešiem ir īpašas vajadzības, kuru dēļ individuālās pasākumu programmas izpildes process ir lēnāks par sākotnēji plānoto un ir pamats uzskatīt, ka papildus atbalsta pasākumu laikā tiks sasniegts rezultāts;

18.3. ja jaunieši ir uzsācis dalību kursos u.tml. un attiecīgā aktivitāte objektīvu iemeslu dēļ turpinās pēc sākotnēji plānotās individuālās pasākumu programmas pabeigšanas termiņa beigām;

18.4. ja mērķa grupas jauniešu individuālās pasākumu programmas izpildes gaitā ir konstatēti jauni atbalsta pasākumi, kas, balstoties uz līdz šim sasniegto, sekmētu un nostiprinātu mērķa grupas jauniešu rezultātu sasniegšanu saskaņā ar projekta mērķi;

18.5. un citos objektīvi pamatotos gadījumos.

19. Aģentūra 25 darba dienu laikā (ja nav nepieciešami precizējumi vai papildu dokumentācija no pašvaldības vai pašvaldību apvienības) pārlicinās, vai 8.3.3.SAM projektā iesaistītā pašvaldība vai pašvaldību apvienība ir iesniegusi visus šīs metodikas 17.punktā noteiktos dokumentus un vai tie liecina, ka veiktās darbības atbilst izstrādātajai individuālajai pasākumu programmai, pārbauda, cik mēnešus un cik stundas katrā mēnesī jaunieši ir piedalījušies tā individuālajā pasākumu programmā ietvertajos pasākumos, kā arī izvērtē individuālās pasākumu programmas īstenošanas atbilstību šādiem kvalitātes kritērijiem:

19.1. mērķa grupas jauniešiem reāli notikušas aktivitātes (saskaņā ar veidlapā „Parakstu lapa mērķa grupas jauniešiem par dalību individuālajā pasākumu programmā” (pielikums Nr.9) sniegto informāciju) atbilst individuālajā pasākumu programmā plānoto aktivitāšu saturam, apjomam un termiņiem;

19.2. dokuments „Noslēguma ziņojums par individuālās pasākumu programmas ietekmi uz jauniešu” (pielikums Nr.10) aizpildīts, atspoguļojot individuālajā pasākumu programmā izvirzīto mērķu sasniegšanas pakāpi (ja mērķa grupas jaunieši ir beidzis dalību 8.3.3.SAM projektā).

20. Ja pārlicība par veikto darbību atbilstību šīs metodikas 17.punktā minētajiem dokumentiem ir gūta un aģentūra secina, ka mērķa grupas jauniešu profilēšanas un individuālās pasākumu programmas izmaksas ir veiktas atbilstoši šīs metodikas 12.punktā noteiktajam un jaunieši ir piedalījušies savā individuālajā pasākumu programmā ietvertajos pasākumos:

20.1. aģentūra piecu darba dienu laikā no pārskata apstiprināšanas dienas veic maksājumu 8.3.3.SAM projektā iesaistītajai pašvaldībai vai pašvaldību apvienībai saskaņā ar formulu:

$$P = V * \sum_i^n m_i - A, \text{ ja } P > 0$$

P – attiecināmo izmaksu apmērs par mērķa grupas jauniešu dalību individuālajā pasākumu programmā;

V – vienas vienības izmaksu standarta likmes apmērs par viena mērķa grupas jaunieša dalību individuālajā pasākumu programmā mēnesī, kas norādīts šīs metodikas 14.punktā;

i – 8.3.3.SAM projektā iesaistīto mērķa grupas jauniešu variācija ($i = 1, 2, \dots, n$; n – 8.3.3.SAM projektā iesaistīto mērķa grupas jauniešu skaits, kuri īstenojuši individuālo pasākumu programmu);

m_i – mēnešu skaits, kuros īstenoja 8.3.3.SAM projektā iesaistītā mērķa grupas jaunieša individuālā pasākumu programma;

A – avansa maksājuma apmērs.

20.2.vai rīkojas atbilstoši MK noteikumu 36.punktā noteiktajam.

21. Gadījumos, kad mērķa grupas jaunietis:

21.1. ir pārtraucis dalību 8.3.3.SAM projektā pirms viņa individuālās pasākumu programmas beigām, tad pašvaldībai vai to apvienībai tiek attiecinātas izmaksas par jaunieša dalību individuālās pasākumu programmas izpildē tajos mēnešos, kuros tas atbalstu saņēmis vismaz 48 stundu apmērā, izņemot 21.2. apakšpunktā minētajos gadījumos;

21.2. attaisnojoša iemesla dēļ nav varējis piedalīties individuālās pasākumu programmas izpildē pilnā apmērā (48 stundas), pašvaldībai vai to apvienībai tiek proporcionāli attiecinātas izmaksas par mērķa grupas jaunietim sniegto atbalstu atbilstoši faktiskajam sniegtā atbalsta stundu skaitam. Par attaisnojošiem iemesliem ir uzskatāmi:

21.2.1. mērķa grupas jaunieša darba nespēja (piemēram, ja jaunietis ir saslimis vai kopj slimu bērnu);

21.2.2. mērķa grupas jaunieša laulātā vai pirmās pakāpes radnieka (tēvs, māte, bērni, brāļi vai māsas) nāves gadījumi;

21.2.3. mērķa grupas jaunieša apcietināšana;

21.2.4. ja mērķa grupas jaunietis šajā laikā, kad viņam jāierodas uz individuālajā atbalsta programmā paredzētajiem atbalsta pasākumiem, ir bijis izsaukts uz tiesībsardzības iestādēm;

21.2.5. ja mērķa grupas jaunietis piedalās tādos atbalsta pasākumos, kas ir saistīti ar mērķa grupas jaunieša profilēšanas rezultātiem un viņa vajadzībām, un, kas netiek finansēti no 8.3.3.SAM projekta līdzekļiem (piemēram, iziet Minesotas programmu, narkomānu rehabilitāciju, sociālo rehabilitāciju atkarīgām personām vai tml.);

21.2.6. ja mērķa grupas jaunietis ir iesaistījies izglītībā, tai skaitā aroda apgūvē pie amata meistara, Jauniešu garantijas ietvaros īstētajos pasākumos vai NVA īstētajos aktīvajos nodarbinātības vai preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos vai nodarbinātībā, kā arī NVO vai jauniešu centru darbībā;

21.2.7. citos ārkārtas gadījumos.

Lai pašvaldībai attiecinātu izmaksas par mērķa grupas jauniešu, kuram atbalsts sniegts mazāk nekā 48 stundu apmērā mēnesī, jāiesniedz kavējumu attaisnojošie dokumenti (piemēram, ārsta izziņa, izraksts no stacionārā/ambulatorā pacienta medicīniskās kartes tml.). Pēc attaisnotā kavējuma mērķa grupas jaunietis nekavējoties atsāk dalību 8.3.3.SAM projektā,

ja iespējams.

Piemērs: pašvaldība 8.3.3.SAM projekta ietvaros ir nodrošinājusi individuālo pasākumu programmu īstenošanu četriem mērķa grupas jauniešiem šādā apjomā:

1. jauniešis – trijos mēnešos jauniešis saņēmis atbalstu kopā 120 stundu apmērā, 1. un 2. mēnesī atbalsts sniegts 48 stundas, bet trešajā 24 stundas (kopējais 1.jaunieša individuālās pasākumu programmas ilgums ir noteikts četri mēneši, bet jauniešis patvaļīgi pārtraucis dalību 8.3.3.SAM projektā), līdz ar to pašvaldībai tiks attiecinātas izmaksas par pirmajiem diviem mēnešiem, bet par trešo mēnesi tā finansējumu nesaņem. Pašvaldībai par mērķa grupas jauniešu individuālo pasākumu programmu īstenošanu tiek attiecinātas izmaksas par tiem mēnešiem, kuros jauniešis ir saņēmis atbalstu vismaz 48 stundas. Tātad, ja jaunieša individuālā pasākumu programma paredzēta uz četriem mēnešiem, bet jauniešis pēc diviem mēnešiem un desmit dienām (katrā no pilnajiem mēnešiem 48 stundas dalība ir nodrošināta) pārtrauc dalību 8.3.3.SAM projektā, tad pašvaldībai tiek piešķirts finansējums un ir attiecināmas izmaksas par diviem mēnešiem;

2. jauniešis – četrus mēnešus jauniešis saņēmis atbalstu, katrā no mēnešiem jauniešis saņēmis atbalstu vismaz 48 stundas. Kopējais 2.jaunieša individuālās pasākumu programmas ilgums ir noteikts četri mēneši, līdz ar to pašvaldībai tiks attiecinātas izmaksas par četriem mēnešiem;

3. jauniešis – divus mēnešus jauniešis saņēmis atbalstu: vienā mēnesī 48 stundas, bet otrā mēnesī 27 stundas (jauniešis patvaļīgi pārtraucis dalību 8.3.3.SAM projektā), līdz ar to pašvaldībai tiks attiecinātas izmaksas par vienu mēnesi, kurā jauniešis atbalstu saņēmis 48 stundas;

4.jauniešis – septiņus mēnešus jauniešis saņēmis atbalstu, katrā no mēnešiem jauniešis saņēmis atbalstu 48 stundu apmērā. Kopējais 4.jaunieša individuālās pasākumu programmas ilgums bija noteikts sešus mēnešus, taču attiecīgajai individuālo pasākumu programmai tika veikti grozījumi, kas saskaņoti ar aģentūru un akceptēta individuālās pasākumu programmas pagarināšana par vienu mēnesi. Līdz ar to pašvaldībai tiks attiecinātas izmaksas par septiņiem mēnešiem.

Kopējais attiecināmo izmaksu apmērs pašvaldībai par mērķa grupas jauniešu individuālo pasākumu programmu īstenošanu aprēķina šādi:

$$P = 409,80 \text{ euro} * (2+4+1+7) \text{ mēn.} = 5\,737,20 \text{ euro}$$

Pašvaldībai atlikušā maksājuma apmēru nosaka no kopējā attiecināmo izmaksu apmēra atņemot veikto avansa apmēru (5 245,44 euro):

$$P = 5\,737,20 - 5\,245,44 = 491,76 \text{ euro}$$

Noslēguma jautājumi

22. Attiecināmo izmaksu apjoma noteikšanai un apstiprināšanai aģentūra iesniedz Centrālā finanšu un līgumu aģentūrā (turpmāk – CFLA) šādu dokumentu kopijas:
 - 22.1. aģentūras apstiprināto pārskatu kopijas par attiecīgajā pārskata periodā attiecīgajai pašvaldībai vai to apvienībai aprēķināto finansējuma summu;
 - 22.2. mērķa grupas jauniešu individuālo pasākumu programmas un/vai noslēguma ziņojumus par mērķa grupas jaunieša iesaisti Jauniešu garantijas ietvaros īstenotajos pasākumos, NVA aktīvajos nodarbinātības vai preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos;
 - 22.3. iesaistīto mērķa grupas jauniešu parakstu lapu kopijas par dalību individuālās pasākumu programmas īstenošanā un noslēguma ziņojumu par individuālās pasākumu

programmas ietekmi uz jaunieci kopijas;

22.4. CFLA izlases veidā var pieprasīt finansējuma saņēmējam iesniegt citus izdevumu un sasniegto rezultātu pamatojošos dokumentus.

23. Šīs metodikas 2.punktā noteikto vienas vienības izmaksu standarta likmju aprēķinā vienu un to pašu formulu pielieto, sākotnēji plānojot izmaksas 8.3.3.SAM projektā, kā arī 8.3.3.SAM projekta īstenošanas laikā un noslēgumā, kad tiek aprēķināts attiecināmo izmaksu apmērs, pamatojoties uz reāli notikušajām darbībām.
24. Maksājumi pašvaldībām vai pašvaldību apvienībām notiek atbilstoši sadarbības līgumā ietvertajiem 8.3.3.SAM projekta aktivitāšu īstenošanas nosacījumiem. Sadarbības līgumā noteikti pušu veicamie uzdevumi 8.3.3.SAM projekta īstenošanā, 8.3.3.SAM projekta ieviešanas un uzraudzības kārtība uzticēto uzdevumu veikšanai un finansēšanas nosacījumi.
25. Ja aģentūra pašvaldības vai pašvaldību apvienības darbības novērtēšanas vizītēs vai iesniegtajos dokumentos konstatē, ka veiktās darbības neatbilst sadarbības līgumā noteiktajam, tad pašvaldība vai pašvaldību apvienība sadarbības līgumā noteiktajā kārtībā atgriež izmaksas, kas nav attiecināmas no 8.3.3.SAM projekta īstenošanai pieejamajiem finanšu līdzekļiem aģentūras norādītajā kontā.
26. Metodika stājas spēkā ar 2023.gada 1.jūliju.
27. No 2023.gada 1.jūlija atzīt par spēku zaudējušu ar Izglītības un zinātnes ministrijas 2022.gada 31.maija rīkojumu Nr. 1-2e/22/188 apstiprināto metodiku.

Saskaņots ar Finanšu ministriju 2023.gada 15.jūnijā.

**Aprēķina pamatojums vienas vienības izmaksu standarta likmei par
viena mērķa grupas jaunieša iesaisti 8.3.3.SAM projektā**

1. Mērķa grupas jaunieša iesaiste 8.3.3.SAM projektā iekļauj šīs metodikas 6.punktā norādītās atbalstāmās darbības.
2. Aprēķinot vienas vienības izmaksu standarta likmi par viena mērķa grupas jaunieša iesaisti 8.3.3.SAM projektā, tiek ņemti vērā šādi apsvērumi:
 - 2.1. 8.3.3.SAM projekts ir inovatīvs²⁶ un Latvijā nepastāv sistemātiska, tieši piemērojama, līdzvērtīga prakse par darbu ar 8.3.3.SAM projektā paredzēto mērķa grupu;
 - 2.2. 8.3.3.SAM projektā paredzētā mērķa grupas jaunieša profilēšana nav tieši salīdzināma ar bezdarbnieku profilēšanu, ko veic NVA saskaņā ar NVA darba praksi, kas aprakstīta iekšējos noteikumos par preventīvā bezdarba samazināšanas pasākumu „Karjeras konsultācijas”, individuālās diagnosticējošās karjeras konsultācijas laikā tiek veikta indivīda personības izpēte, domāšanas procesu, personības iezīmju, darbības izpēte (konsultācijas ilgums ir 120 min.), savukārt individuālās karjeras konsultācijas laikā tiek veikta klienta profesionālās piemērotības izpēte, iespējamo klientam piemēroto profesiju apzināšana un profesiju alternatīvu piemeklēšana, individuālā karjeras plāna sastādīšana, palīdzība darba pieteikuma dokumentu sagatavošanā, sagatavošanās darba intervijai, darbs ar informatīvajiem materiāliem, klienta informēšana par viņam atbilstošajiem NVA piedāvātajiem nodarbinātības vai apmācību pasākumiem, informācija par darba tirgus prasībām (konsultācijas ilgums ir 45 min.). Turklāt NVA sniegto konsultāciju laikā klientam nepieciešamo pasākumu kopumu piedāvā elektroniskā profilēšanas sistēma, balstoties uz ievadītajiem datiem. Ievērojot iepriekš minēto un ņemot vērā, ka 8.3.3.SAM projektā profilēšana un individuālās pasākumu programmas izstrāde ietver šīs metodikas 6.punktā minētās darbības un individuālā pasākumu programma jāizstrādā atbilstoši aģentūras izstrādātajām metodoloģiskajām vadlīnijām un tajās noteiktajiem kvalitātes kritērijiem, NVA profilēšanai izmantojamais laiks nevar tikt piemērots 8.3.3.SAM projektā;
 - 2.3. saskaņā ar biedrības „Latvijas pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienības” atzinumā norādīto „jauniešu profilēšana nav saistīta tikai ar ārējo resursu un kompetenču virspusēju novērtēšanu, tas bieži vien ir daudz sarežģītāks un uz personas iekšējiem resursiem un motivāciju balstīts process. Sociālajā darbā bieži jāstrādā ar klientiem, kuru nonākšana „klienta” statusā ir saistīta ar dziļām un smagām sociālajām, psiholoģiskām un ekonomiskām problēmām, līdz ar to novērtēšana un individuālo programmu izveide ir laikietilpīgs process. Sākotnējā profilēšana un attiecību izveidošana ir viens no galvenajiem pozitīviem efektivitātes rādītājiem, lai sekmētu klientu izmaiņas”.
3. Ievērojot iepriekš minēto, vienas vienības izmaksu standarta likmes par viena mērķa grupas jaunieša iesaisti 8.3.3.SAM projektā aprēķināšanā tiek izmantots biedrības "Latvijas Pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienības" atzinums par vidējo mērķa grupas jauniešu profilēšanas un individuālās pasākumu programmas izstrādes ilgumu.

²⁶ https://www.esfondi.lv/upload/izvertejumi/nosleguma_izvertejums_jauniesu_garantija.pdf

4. Aprēķinot vienas vienības izmaksu standarta likmi par viena mērķa grupas jaunieša iesaisti 8.3.3.SAM projektā, saskaņā ar biedrības „Latvijas pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienības” atzinumā norādīto, ka viena mērķa grupas jaunieša uzrunāšana, profilēšana un konsultēšana, individuālās pasākumu programmas izstrāde vai karjeras konsultācija ilgst kopā vismaz deviņas stundas.
5. Programmas vadītāja vienas stundas atalgojuma likmi atbilstoši MK noteikumiem Nr.262, valstī noteikto bāzes mēnešalgu (2023.gads 1137,46 *euro*) un Amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu aprēķina šādi:
 - 5.1. saskaņā ar MK noteikumos Nr.262 noteikto amata katalogu „Sociālais un psiholoģiskais atbalsts. Sociālais darbs.” ietilpst 43.1.amatu apakšsaimē;
 - 5.2. saskaņā ar MK noteikumu Nr.262 1.pielikumu programmas vadītāja pienākumi ir atbilstoši 43.1.amatu apakšsaimes VA līmenim 9.mēnešalgas grupai;
 - 5.3. saskaņā ar Amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu un valstī noteikto bāzes mēnešalgu (2023.gads 1137,46 *euro*)²⁷ bruto atalgojuma likme mēnesī ir noteikta mēnešalgu intervālu (1157 *euro* (minimums), 1653 *euro* (viduspunkts)), robežās, t.i. 1 345,50 *euro* (neieskaitot darba devēja nodokļus), t.i. 1 662,90 *euro* (ieskaitot darba devēja nodokļus); gada likme ir 1 662,90 *euro* x 12 mēneši=19 954,80 *euro*;
 - 5.4. vienas stundas likme tiek aprēķināta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr.1303/2013 68.a.panta 2.punktu, kas nosaka, ka, „lai noteiktu personāla izmaksas par darbības īstenošanu, piemērojamo stundas likmi var aprēķināt, izdalot pēdējās reģistrētās gada bruto darbaspēka izmaksas ar 1720 stundām”:

19 954,80 *euro*/1 720 stundas = **11,60 *euro*/stundā (iekļaujot visus likumdošanā noteiktos darba devēja un darba ņēmēja nodokļus)**

6. Ievērojot augstāk minēto, vienas vienības izmaksu standarta likmi par viena mērķa grupas jaunieša iesaisti 8.3.3.SAM projektā ir **104,40 *euro***: 9 stundas x 11,60 *euro*/stundā = **104,40 *euro***

²⁷ <https://www.mk.gov.lv/lv/dati-par-darba-samaksu-un-nodarbinatajiem-valsts-parvalde>

Aprēķina pamatojums vienas vienības izmaksu standarta likmei par viena mērķa grupas jaunieša dalību individuālajā pasākumu programmā mēnesī

1. Teorētiskais pamatojums:

- 1.1. „National Foundation for Educational Research” pētījumā „*Approaches to supporting young people not in education, employment or training – a review*”²⁸ secināts, ka NEET jaunieši (jaunieši, kas nestrādā, nemācās un neapgūst arodu) ir heterogēna grupa, tādējādi šīs mērķa grupas jauniešiem nepieciešama individuāla pieeja, kas ir balstīta uz katra jaunieša individuālajām vajadzībām un profilu. Individuālas neformālās mācīšanās programmas un informālā (ikdienas) mācīšanās, kā arī brīvprātīgā darba aktivitātes atzītas par vienu no efektīvākajām metodēm darbā ar šo mērķa grupu. Pētījumā arī norādīts, ka īpaši būtiska loma šo programmu īstenošanā ir mentoriem;
- 1.2. Eiropas Sociālā Fonda grantu shēmā „*Hull NEET Community Engagement Programme*”²⁹ noteikts, ka projektos NEET mērķa grupas jauniešiem jānodrošina atbalsts vismaz 12 stundas nedēļā, t.i., 48 stundas mēnesī³⁰;
- 1.3. Lielbritānijas projektā „*NEET Mentoring Project (Barrow in Furness)*” noteikts³¹, ka darbā ar NEET jauniešiem jāizmanto gan individuāls atbalsts, gan darbs grupās vienādās proporcijās, 8.3.3.SAM projekta aprēķinos pieņemts, ka abi šie atbalsta veidi tiek sniegti vidēji vienādā apjomā, t.i., 24 stundas darbs grupās (mērķa grupas jaunieša dalība atbalsta pasākumos ilgst 24 stundas) un 24 stundas individuālais atbalsts (mentora un programmas vadītāja atbalsts mērķa grupas jauniešiem ilgst kopā 24 stundas).

2. Ievērojot teorētiskajā pamatojumā noteikto, Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr.1303/2013 67.panta 5.punkta b) apakšpunktā noteikto, kā arī šīs metodikas 7.punktā un MK noteikumos noteikto individuālās pasākumu programmas ilgumu mēnesī, 8.3.3.SAM projekta vienas vienības izmaksu standarta likmes par viena mērķa grupas jaunieša dalību individuālajā pasākumu programmā mēnesī aprēķinā iekļauj zemāk norādītās izmaksas par šādiem apjomiem:

- 2.1. izmaksas, kas saistītas ar atbalsta pasākumu (neformālā un ikdienas mācīšanās, speciālistu konsultācijas (psihologs, karjeras konsultants u. c., izņemot ārstniecības personālu), dalība pasākumos (nometnes, semināri, sporta aktivitātes, kultūras pasākumi), brīvprātīgais darbs, iesaiste nevalstisko organizāciju un jauniešu centru aktivitātēs, pasākumos un projektos, profesijas specifikas iepazīšana, tai skaitā vizītes uzņēmumos, lai izvēlētos iegūt profesionālo kvalifikāciju vai apgūt arodu pie amata meistara, iesaiste vietējās sabiedriskajās aktivitātēs, specifiski pasākumi mērķa grupas jauniešiem ar invaliditāti (ar surdotulka, asistenta palīdzību, specializēto transportu) u.c. atbalsta pasākumi, kas iekļauti jaunieša individuālajā pasākumu programmā) nodrošināšanu – ne mazāk kā 24 stundas mēnesī, t.sk:

²⁸ Nelson, J and O'Donnell, L. (2012). Approaches to Supporting Young People Not in Education, Employment or Training: a Review(NFER Research Programme: From Education to Employment). Slough: NFER. <http://www.nfer.ac.uk/publications/RSRN01/RSRN01.pdf>, 3., 5.lpp.

²⁹ Hull NEET Community Engagement Programme. 3.lpp.

³⁰ Individuālās pasākumu programmas minimālais ilgums mēnesī noteikts, ievērojot Lielbritānijas pieredzi darbā ar jauniešiem, kas nestrādā, nemācās un neapgūst arodu „*Hull NEET Community Engagement Programme*” programmā 3.lpp. Aprēķinos tiek pieņemts, ka atbalsta apjoms mēnesī ir vismaz 48 stundas (12 stundas/nedēļā x 4 nedēļas).

³¹ Lielbritānijā īstenotais NEET projekts *NEET Mentoring Project (Barrow in Furness)* paredz, ka projektā iesaistītajam NEET jauniešiem tiek sniegts vienlīdz ilgs atbalsts grupā un individuāli mentoram strādājot ar NEET jauniešiem 1.lpp.

- 2.1.1. mērķa grupas jaunieša individuālās pasākumu programmas nodrošināšanai nepieciešamo telpu nomas vai uzturēšanas izmaksas;
 - 2.1.2. mērķa grupas jaunieša individuālās pasākumu programmas nodrošināšanai nepieciešamo materiālu un aprīkojuma (t.sk. mazvērtīgā inventāra) iegādes un nomas izmaksas;
 - 2.1.3. iekšzemes transporta izmaksas (tai skaitā transporta nomas, degvielas, sabiedriskā transporta, speciālā transporta nomas izmaksas) mērķa grupas jaunieša nogādāšanai uz un no pasākuma norises vietu;
 - 2.1.4. mērķa grupas jaunieša individuālās pasākumu programmas nodrošināšanai nepieciešamo speciālistu atlīdzības (tai skaitā surdotulki, sporta nodarbību vadītāji, asistenti jauniešiem ar īpašām vajadzībām) un uzņēmuma līguma izmaksas, izņemot mentoru un programmas vadītāju atlīdzības izmaksas (neietverot pabalstus un kompensācijas, no kurām neapņēma ienākuma nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, kā arī prēmijas, materiālo stimulēšanu un naudas balvas)
 - 2.2. izmaksas par mentora atbalstu – ne mazāk kā 20 stundas mēnesī vienam mērķa grupas jauniešim.³² 8.3.3. SAM projekta īstenošanā iesaistīto mērķa grupas jauniešu mentoru darba samaksa ietver darba devēja nodokļus un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, bet neietver pabalstus un kompensācijas, no kurām neapņēma ienākuma nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, kā arī prēmijas, materiālo stimulēšanu un naudas balvas;
 - 2.3. izmaksas par programmas vadītāja atbalstu – ne mazāk kā 4 stundas mēnesī vienam mērķa grupas jauniešim.³³ 8.3.3. SAM projekta īstenošanā iesaistīto programmas vadītāju darba samaksa ietver darba devēja nodokļus un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, bet neietver pabalstus un kompensācijas, no kurām neapņēma ienākuma nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, kā arī prēmijas, materiālo stimulēšanu un naudas balvas.
3. Atbalsta pasākumu nodrošināšanas izmaksas dienā ir noteiktas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr. 1303/2013 67.panta 5.punkta b) apakšpunktu, kas nosaka, ka aprēķinot vienības izmaksas var piemērot likmes, kas izmantotas līdzīgos Eiropas Savienības finanšu instrumentos, kas finansē līdzīgas darbības un kam ir līdzīgi finansējuma saņēmēji (1.tabula).
 4. Atbalsta pasākumu nodrošināšanas izmaksas dienā ir noteiktas, izmantojot Eiropas Komisijas vadlīnijas „*Youth in Action*” *Programme Guide 2012*, „*Youth in Action*” *Programme Guide 2013*, „*Erasmus+*” *Programme Guide 2014*, kurās ietverta Eiropas Komisijas aprēķinātā

³² Rekomendējamā mentora slodze (maksimālais mērķa grupas jauniešu skaits, kuriem vienlaikus drīkst būt viens mentors ir 6 mērķa grupas jaunieši) noteikta metodoloģiskajās vadlīnijās ((4.nodaļa 22-27.lpp.).). Ņemot vērā, ka minimālais atbalsta stundu skaits mēnesī ir 48 stundas, individuālais atbalsts un darbs grupās sniedzams vidēji vienādās proporcijās (tātad 24 stundas katrs), programmas vadītāja sniegtais atbalsts jauniešiem ir ne mazāk kā 4 stundas mēnesī, līdz ar to mentora sniegtais individuālā atbalsta apmērs jauniešiem aprēķināms šādi: $M=(48/2)-4=20$ stundas.

³³ Rekomendējamā programmas vadītāja slodze (maksimālais mērķa grupas jauniešu un viņu mentoru skaits, kuri būs programmas vadītāja pārzinā vienlaikus, ir 12 mērķa grupas jaunieši un viņu mentori) noteikta metodoloģiskajās vadlīnijās ((3.nodaļa 17-21.lpp.).). Ievērojot starptautisko pieredzi (Amerikas Savienotajās valstīs īstenotais mentoru projekts bērnu namos: „*Mentoring Children in Foster Care: Impact on Graduate Student Mentors*” <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4022595/> 4.lpp.; Eiropas Izglītības atbalsta tīkla projektā (*European Network for Educational Support Projects*) finansētā projekta ietvaros izdotā rokasgrāmatā „*Mentoring for migrant youth in education*” 18.lpp.) mentoru programmas īstenošanā, ka vismaz reizi nedēļā notiek mentoru uzrauga (8.3.3.SAM projektā programmas vadītāja) tikšanās ar mentoru un tā mentorējamo, 8.3.3.SAM projekta ietvaros tiek paredzēts, ka programmas vadītājs ne mazāk kā 4 stundas mēnesī velta tiešajam darbam ar mērķa grupas jauniešiem un tā mentoru, lai nodrošinātu šīs metodikas 2.pielikuma 8.punktā noteikto pienākumu veikšanu – koordinēt un uzraudzīt individuālo pasākumu programmu ieviešanu; izvērtēt individuālo pasākumu programmu kvalitāti un to saturisko ieviešanu, iesaistot izvērtēšanā mentorus un mērķa grupu.

likme diennaktī par viena jauniešu dalību neformālās izglītības apmācību un sadarbības veidošanas projektos (ES programmas „Jaunatne darbībā” 4.3. apakšprogrammas projektos, kā arī ES programmas „Erasmus+” 1.pamatdarbības „Personu mobilitāte mācību nolūkos” apmācību un sadarbības tīklu veidošanas projektos), kas notiek Latvijā.

1.tabula

**8.3.3 SAM projekta un ES programmas
„Jaunatne darbībā”, ES programmas „Erasmus+”
apmācību un sadarbības tīklu veidošanas projektu salīdzinājums**

Nr. p.k	Elements	8.3.3.SAM projekts	ES programmas „Jaunatne darbībā”, ES programmas „Erasmus+” apmācību un sadarbības tīklu veidošanas projekti
1.	Mērķa grupa	Jaunieši vecumā no 15 līdz 29 gadiem	Jaunieši vecumā no 13 līdz 30 gadiem, jaunatnes darbinieki
2.	Finansējuma saņēmēji/ projekta partneri	Pašvaldības	Nevalstiskas organizācijas, pašvaldības, pašvaldību un valsts iestādes
3.	Attiecināmās darbības	Mācības, Semināri Nometnes, izņemot darba nometnes Izvērtēšanas tikšanās u.c. neformālās izglītības aktivitātes, kas vērstas uz jauniešu prasmju attīstību	Apmācības Semināri Nometnes, izņemot darba nometnes Izvērtēšanas tikšanās u.c. neformālās izglītības aktivitātes, kas vērstas uz jauniešu vai jaunatnes darbinieku kompetenču attīstību
4.	Likmes pielietojuma periods	2014. gads - 2023. gads	2012. gads - 2017. gads ³⁴
5.	Attiecināmo darbību norises vieta	Latvija	Latvija
6.	Finansējuma avots	Eiropas Sociālais fonds	Eiropas Savienības programmas „Erasmus+” un „Jaunatne darbībā”

5. Atbalsta pasākumu organizēšanas izmaksas atbilstoši šīs metodikas 2.pielikuma 4.punktā minētajām vadlīnijām ir **59,00 euro**³⁵ dienā vienam jauniešim, kas iekļauj visas tieši ar individuālajā pasākumu programmā iekļauto atbalsta pasākumu (apmācības, semināri, nometnes, praktiskās nodarbības, projekti, u.c. neformālās izglītības aktivitātes, kas vērstas uz jauniešu prasmju attīstību un informālā (ikdienējā) mācīšanās, brīvprātīgā darba aktivitātes u.c. atbalsta pasākumi, kas iekļauti individuālajā pasākumu programmā) organizēšanu saistītās izmaksas.
6. 8.3.3.SAM projekta ietvaros mentors³⁶ ir persona, kas sniedz atbalstu mērķa grupas jauniešim

³⁴ 2014. gadā apstiprinātie ES programmas „Erasmus+” projekti var ilgt līdz 2017.gada 30.septembrim.

³⁵ http://ec.europa.eu/youth/tools/documents/programme-guide-2012_en.pdf, 105.lpp.

http://jaunatne.gov.lv/sites/default/files/web/Jaunatne_darbiba/2013/programme_guide_2013.pdf, 105.lpp.

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/documents/erasmus-plus-programme-guide_en.pdf, 74.-75.lpp.

³⁶ Mentoru izvēles/piesaistes principi, vēlamās kompetences, pieredze, pienākumi un sasniedzamie rezultāti 8.3.3. SAM projekta ietvaros noteikti metodoloģiskajās vadlīnijās ((4.nodaļa 22-27.lpp.).).

individuālās pasākumu programmas īstenošanas laikā, veicot šādus pienākumus – iepazīstas ar mentorējamā mērķa grupas jaunieša profilēšanas dokumentiem un individuālo pasākumu programmu, nepieciešamības un savas kompetences robežās iesaistās tās pilnveidošanā; sniedz atbalstu mērķa grupas jauniešiem individuālās pasākumu programmas īstenošanas laikā individuālajā pasākumu programmā noteiktajā saturā un apjomā; izvērtē atbalsta aktivitātes ar mērķa grupas jauniešiem, sniedzot ieteikumus individuālās pasākumu programmas uzlabošanai atbilstoši mērķa grupas jauniešu vajadzībām un interesēm; izstrādā saturiskās atskaites par paveikto darbu.

7. Mentora vienas stundas atalgojuma likmi atbilstoši MK noteikumiem Nr.262, valstī noteikto bāzes mēnešalgu (2023.gads 1137,46 euro)³⁷ un Amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam aprēķina šādi:
 - 7.1. saskaņā ar MK noteikumos Nr.262 noteikto amatu katalogu „Sociālais un psiholoģiskais atbalsts. Sociālais darbs.” ietilpst 43.1.amatu apakšsaimē;
 - 7.2. saskaņā ar MK noteikumu Nr.262 1.pielikumu mentora pienākumi ir atbilstoši 43.1.amatu apakšsaimes III D līmenim 6.mēnešalgas grupai;
 - 7.3. saskaņā ar Amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu un valstī noteikto bāzes mēnešalgu (2023.gads 1137,46 euro)³⁸ bruto atalgojuma likme mēnesī ir noteikta atbilstoši mēnešalgu intervāla viduspunktam (758 euro (minimums), 1081 euro (viduspunkts), 1406 euro (maksimums)), t.i., 1081,00 euro (neieskaitot darba devēja nodokļus), t.i. 1 336,01 euro (ieskaitot darba devēja nodokļus); gada likme ir 1 336,01 euro x 12 mēneši= 16 032,12 euro;
 - 7.4. vienas stundas likme tiek aprēķināta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr. 1303/2013 68.a.panta 2.daļu, kas nosaka, ka, „lai noteiktu personāla izmaksas par darbības īstenošanu, piemērojamo stundas likmi var aprēķināt, izdalot pēdējās reģistrētās gada bruto darbaspēka izmaksas ar 1720 stundām”:

16 032,12 euro/1720 stundas = **9,32 euro/stundā (ieskaitot likumdošanā noteiktos darba devēja un darba ņēmēja nodokļus)**

8. 8.3.3.SAM projekta ietvaros programmas vadītājs ir persona, kas pārrauga darbu ar mērķa grupas jauniešiem konkrētajā pašvaldībā, veicot šādus pienākumus – koordinē un īsteno mērķa grupas jauniešu atlasu un informēšanu par 8.3.3.SAM projektu, vajadzības gadījumā iesaistot pašvaldības vai pašvaldību apvienības stratēģisko partnerību locekļus; koordinē un veic mērķa grupas jauniešu profilēšanu; veido un programmas laikā papildina mērķa grupas jauniešu personas lietas; organizē un plāno mērķa grupas jauniešu resocializācijas aktivitātes, veidojot katram no tiem individuālas pasākumu programmas, iesaistot aktivitāšu plānošanā stratēģisko partnerību locekļus un mērķa grupas jauniešus; piesaista mērķa grupas jauniešiem piemērotākos mentorus, pārrauga to darbu programmas laikā un uztur informācijas apriti par jauniešu progresu; izvērtē mentoru sniegtos priekšlikumus jauniešu individuālo pasākumu programmu uzlabošanai un veic nepieciešamās izmaiņas tajās; koordinē un uzrauga individuālo pasākumu programmu ieviešanu saskaņā ar sadarbības līgumā noteikto; izvērtē individuālo pasākumu programmu kvalitāti un to saturisko ieviešanu, iesaistot izvērtēšanā mentorus un mērķa grupu, sagatavo noslēguma ziņojumu par individuālās pasākumu programmas ietekmi uz mērķa grupas jauniešiem; apkopo mentoru izstrādās saturiskās atskaites

³⁷ <https://www.mk.gov.lv/lv/dati-par-darba-samaksu-un-nodarbinatajiem-valsts-parvalde>

³⁸ <https://www.mk.gov.lv/lv/dati-par-darba-samaksu-un-nodarbinatajiem-valsts-parvalde>

un veido 8.3.3.SAM projekta ieviešanas progresa atskaiti. Programmas vadītājam jābūt augstākajai izglītībai un sekmīgi apgūtam 8.3.3.SAM projekta ietvaros aģentūras organizētajam neformālās izglītības kursam par darba organizēšanu pašvaldībā ar mērķa grupas jauniešiem, lai veiktu šajā punktā minētos pienākumus 8.3.3.SAM projektā.

9. Programmas vadītāja vienas stundas atalgojuma likmi atbilstoši MK noteikumiem Nr.262, valstī noteikto bāzes mēnešalgu (2023.gads 1137,46 *euro*)³⁹ un Amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu aprēķina šādi:
 - 9.1. saskaņā ar MK noteikumos Nr.262 noteikto amata katalogu „Sociālais un psiholoģiskais atbalsts. Sociālais darbs.” ietilpst 43.1.apakšsaimē;
 - 9.2. saskaņā ar MK noteikumu Nr.262 1.pielikumu programmas vadītāja pienākumi ir atbilstoši 43.1.apakšsaimes VA līmenim 9.mēnešalgas grupai;
 - 9.3. saskaņā ar Amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu un valstī noteikto bāzes mēnešalgu (2023.gads 1137,46 *euro*),⁴⁰ bruto atalgojuma likme mēnesī ir noteikta mēnešalgu intervālu 1157 *euro* (minimums), 1653 *euro* (viduspunkts) robežās, t.i. 1345,50 *euro* (neieskaitot darba devēja nodokļus), t.i. 1662,90 *euro* (ieskaitot darba devēja nodokļus); gada likme ir $1\ 662,90\ \text{euro} \times 12\ \text{mēneši} = 19\ 954,80\ \text{euro}$;
 - 9.4. vienas stundas likme tiek aprēķināta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr. 1303/2013 68.a.panta 2.daļu, kas nosaka, ka, „lai noteiktu personāla izmaksas par darbības īstenošanu, piemērojamo stundas likmi var aprēķināt, izdalot pēdējās reģistrētās gada bruto darbaspēka izmaksas ar 1720 stundām”:

19 954,80 *euro*/1720 stundas = 11,60 *euro*/stundā (ieskaitot likumdošanā noteiktos darba devēja un darba ņēmēja nodokļus)

10. Vienas vienības izmaksu standarta likme par viena mērķa grupas jaunieša dalību individuālajā pasākumu programmā mēnesī ir **409,80 *euro***, ko veido:
 - 10.1. atbalsta pasākumi (apmācības, semināri, nometnes, praktiskās nodarbības, projekti, informālā (ikdienas) mācīšanās, kā arī brīvprātīgā darba aktivitātes u.c. pasākumi, kas iekļauti individuālajā pasākumu programmā un ir vērsti uz jauniešu prasmju attīstību) – 3 dienas (atbalsts tiek sniegts 8 stundas dienā) mēnesī vienam mērķa grupas jauniešim: $3\ \text{dienas} \times 59,00\ \text{euro/dienā} = 177,00\ \text{euro}$;
 - 10.2. mentora atbalsts – 20 stundas mēnesī vienam mērķa grupas jauniešim: $20\ \text{stundas} \times 9,32\ \text{euro/stundā} = 186,40\ \text{euro}$;
 - 10.3. programmas vadītāja atbalsts – 4 stundas mēnesī vienam mērķa grupas jauniešim: $4\ \text{stundas} \times 11,60\ \text{euro/stundā} = 46,40\ \text{euro}$.
11. Vienas vienības izmaksu standarta likmi nepiemēro, ja stratēģisko partneru iesaiste 8.3.3.SAM projektā notiek, piemērojot Publisko iepirkumu regulējumu.

³⁹ <https://www.mk.gov.lv/lv/dati-par-darba-samaksu-un-nodarbinatajiem-valsts-parvalde>

⁴⁰ <https://www.mk.gov.lv/lv/dati-par-darba-samaksu-un-nodarbinatajiem-valsts-parvalde>